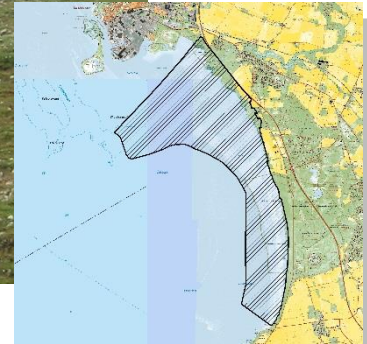

Bevarandeplan för Natura 2000-området Lundåkrabukten SE0430138

Lundåkrabukten, foto: Eva Ohlsson

Grunduppgifter om Lundåkrabukten

Län:	Skåne
Kommun:	Landskrona och Kävlinge
Läge:	Lundåkrabukten, mellan Landskrona och Barsebäckshamn
Markägare:	Enskilda, Svenska Kyrkan, kommun, Naturvårdsverket
Areal:	2098,4 ha
Skyddsform:	Större delen är naturreservat
Bakgrund:	SPA beslutat av Regeringen 2000-07 Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länsstyrelsen Skåne 2017-12-21 respektive 2017-12-22
Reviderad:	2017-12

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp innebär *gynnsam bevarandestatus* att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter. Vid tillståndsprövning är det viktigt att utnyttja den nya kunskapen som finns i reviderade bevarandeplaner även innan dessa planer har beslutats.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Innehållsförteckning

OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE FÅGELARTER ENLIGT NATURA 2000.....	9
BEVARANDESYFTE OCH PRIORITERADE BEVARANDEVÄRDEN	10
GEMENSAMMA BEVARANDEMÅL.....	10
GEMENSAMMA HOT MOT NATURA 2000-ARTERNA	11
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	13
Skydd och reglering	14
Prioriterade bevarandeåtgärder	14
Restaureringsåtgärder	15
Löpande skötsel	15
Uppföljning	16
ÖVRIGT.....	16
ARTER ENLIGT FÅGELDIREKTIVET	16
REFERENSER.....	26

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området Lundåkrabukten, mellan Landskrona och Barsebäckshamn, utgörs av den allra mest grunda (0–6 m djup) delen av havsområdet och strandmarkerna mellan Saxtorpsskogen och Landskrona. Förutom en smal remsa i söder ingår hela Natura 2000-området i naturreservatet Lundåkrabukten.

Den norra delen av bukten är betydligt mer långgrund och därmed mer skyddad från vågverkan än den södra. Huvudparten av området är grundare än 3 m. Som följd av detta är stranden i den norra delen stabil medan den i söder är utsatt för mer påverkan från havet genom växelvis erosion och ackumulation, men i huvudsak är den i balans. I den södra delen, 200–400 m ut från stranden, löper ett pärlband med dynamiska sandrevlar parallellt med strandlinjen. Vid lågvatten kan stora partier av botten ligga blottad. Saxån mynnar i den nordöstra delen av området och åvattnet för med sig sedimentpartiklar som skapar deltabildning och en uppgrundning av botten i och i närheten av mynningsområdet

Havsbottnen inom området domineras av sandbankar som ställvis är fria från vegetation och ställvis bevuxna med ålgräs eller kärlväxter som nate (*Potamogeton pectinatus*) / nating (*Ruppia cirrhosa* och *R. maritima*).

De vegetationstäckta bottenarna tjänar som substrat, föda och skydd åt en mängd organismer, bl a för fisk såsom sandstubb, horngädda och sjurygg. Havs- och mynningsområdet är ett viktigt fortplantnings- och eller uppväxtområde för flera fiskarter. Bottenfaunan av ryggradslösa djur i Natura 2000-området är relativt artfattig men mycket individrik både på botten täckta av eller fria från vegetation.

Området är av stor betydelse för fågellivet under hela året. Olika arter/artgrupper utnyttjar olika områden och i olika stadier av livet: t ex nyttjas revlarna för tärnors häckning, Saxåns mynningsområde och de betade strandmarkerna för häckande vadarfåglar, simänder kan röra sig i princip hela området och för rastning och övervintring är hela området viktigt. Det grunda vattenområdet, revlarna och inte minst Saxåns mynningsområde erbjuder rik tillgång på smådjur (småfisk, snäckor, musslor, havsborstmaskar, kräftdjur och andra botten djur) vilket utnyttjas intensivt vid födosök. Vissa fågelarter betar även växtdelar på land och i vattnet.

Havsörn (NT) och pilgrimsfalk (NT) ses regelbundet i området under födosök. I häckfågelfaunan ingår flera arter t ex gravand, skedand, strandskata, större strandpipare, tofsvipa, rödbena, skärfläcka, fisktärna, silvertärna, småtärna (VU¹), gulärta, sånglärka (NT), ängsbiplärka (NT) och skägges (NT). De rödlistade arterna sydlig kärrsnäppa (CR) och storspov har tidigare häckat i området. Det är också troligt att de rödlistade arterna brushane (VU) och årtä (VU) har häckat i området. Jämförelser med äldre inventeringar från 1950-talet

---

¹ Enligt Artdatabankens Rödlista 2015. VU= sårbar, EN= starkt hotad, CR=akut hotad, NT=nära hotad.

visar att flera strandängsfåglar har minskat i antal (skärfläcka, större strandpipare, tärnor m fl) eller försvunnit helt (sydlig kärrensna, storspov) som häckfåglar sedan 1950-talet.

Havsområdet är ett mycket viktigt uppväxtområde för ejderungar (ejder är listad som VU). Direkt efter kläckning på den danska ön Saltholm, som också ingår i Natura 2000-nätverket, simmar dessa ejderungar bl a till Lundåkrabukten och i takt med att de växer nyttjar de allt från de allra grundaste områdena ut till vatten med större djup.

Störst betydelse har Lundåkrabukten för rastande och övervintrande fåglar. Fleråriga inventeringar har visat att området är det näst viktigaste i svenska Öresund under höstrastningen och vid övervintring. Mängder av fågel av åtskilliga arter, t ex svanar, gäss, änder, sothöns, måsfåglar och vadare uppehåller sig då i området. Storspov (NT) rastar på revlarna – under vintern syns enstaka individer men under våren kan flockarna uppgå till flera hundratal individer. Skräntärnor (NT) rastar i bukten under framförallt sensommaren. Vid höstrastningen är det främst bläsand, gräsand, kricka, ejder, knölsvan och sothöna som är särskilt talrika. Knölsvanar, i stora antal, uppehåller sig även i den norra delen av bukten vid ruggning. För dykande sjöfågel är den norra halvan av Lundåkrabukten det viktigaste, inte minst runt Skabbarevet. Sannolikt beror detta på att den mer långgrunda norra halvan av bukten har mer vegetationstäckta bottenar och en mer varierad miljö, bl a beroende på de block som finns där, dvs det finns en mosaik av mjukbottenar med t ex ålgräs och hårda substrat med makroalger. Detta tillsammans med den mer skyddade miljön gör sannolikt att flera sjöfågelarter, både växtätare och de som livnär sig på t ex musslor och andra blötdjur samt de som är fiskätare, uppehåller sig i området i stora antal.

För sjöfågel har Lundåkrabukten sin största betydelse vid övervintringen och antalet individer som inräknats i området har ökat markant de senaste årtiondena - stora mängder knölsvan, bläsand, gräsand, knipa och skäggdopping kan ses. För skäggdopping är Lundåkrabukten det viktigaste övervintringsområdet i Sverige, men området är av nationell betydelse även för övriga uppräknade övervintrande arter. Stora antal av vigg kan också ses under vintern.

Bland de fågelarter som är knutna till land märks bl a vinterhämling (VU) under vinterhalvåret.

Landområdet som ingår i Natura 2000-området Lundåkrabukten utgörs norr om Saxåns mynning av en betesmark av marsklandskaraktär med bl a naturtyper som *salta strandängar* och *glasörtsstränder*. Där finns även flera våtmarker. Detta område erbjuder t ex fina häckningsplatser för vadarfåglar och tärnor. I Saxåns mynning ligger en ö, omgiven i norr av Saxåns huvudfåra, och i söder av en åfåra med begränsat flöde ut i bukten. Koön har inte betats på många år. Vassbälten och högvuxet gräs breder ut sig och där finns även en trädunge och buskar, bl a vresros. Söder om Koön ligger en betesmark som delvis betas fram till strandkanten och i övriga delar avskärmas från havet av partier med bl a bladvass och högvuxna örter. Även denna betesmark innehåller flera våtmarker, laguner, och är t ex en bra häckningsmiljö för vadarfåglar, men skulle kunna ge denna artgrupp bättre förutsättningar för

häckning genom att angränsande ohävdade marker restaureras och betesdrift återinförs. Söderut är det endast ett fåtal mindre ytor som betas och det mesta utgörs av ohävdad mark där antingen bladvassen breder ut sig eller av en smal strandremsa med en strandvall. Längs stranden förekommer driftvallar med uppspolat växtmaterial, främst ålgräs, i vilket flera fågelarter t ex vissa vadare letar insekter och kräftdjur. Längs en kortare strecka mellan vattendraget Vålåran och naturreservatet Järvallen rensas stranden under badsäsong på denna driftvall.

De betade strandmarkerna som kantar stranden längs delar av bukten utgör tillsammans med det långgrunda havsområdet en livsavgörande helhet för många fåglar. De senaste åren har vissa av betesmarkerna inte betats tillräckligt och de delar som inte betas alls är i behov av restaurering. Detta har gjort att lämpliga häckningslokaler försvinner för många fågelarter. Medan andra arter, som t ex brun kärrhöök gynnas av tät vass att bygga bo i. Marker med otillräcklig skötsel, tillsammans med ett ökat tryck från rovdjur och störningar från friluftslivet kan vara bidragande orsaker till en minskning av häckande vadare, änder och tärnor både nationellt och mer lokalt. Den mycket störningskänsliga fisktärnan har de senaste åren återkommit till Lundåkrabuktens sandrevlar med en koloni på omkring 20 par, men tidiga badsäsonger har orsakat att bon förstörts och övergetts. Likaså har silvertärna, småtärna och Kentsk tärna drabbats hårt av störningar från badande människor.

Väster om Hofterup finns ett par områden där sandsugning förekommit. En täkt ligger mellan 3-6 m djupkurva och den andra, strax utanför Natura 2000-området, mellan 6-10 m. Groparna har inte lyckats läcka på naturlig väg. Detta har fått till följd att organiskt material ansamlas och nedbrytningen ger upphov till syrebrist lokalt i området, vilket innebär t ex att bottenlevande organismer, som kunde varit föda för vissa fågelarter, slås ut.

Områdets höga värden för fågellivet har gjort att det ingår i den internationella våtmarkskonventionen Ramsar.

Området nyttjas för flera olika fritidsaktiviteter som fågeljakt, bad, hästridning, kite- och vindsurfning, promenader, bad, olika former av naturstudier och sportfiske (främst i Saxåns mynning).

Ingående fågelarter enligt Natura 2000

Tabell 1. De fågelarter som ligger till grund för SPA-området Lundåkrabukten. Arternas förekomstform anges liksom deras bevarandestatus - bedömd för Natura 2000-området. Bevarandestatus indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) eller icke fullgod. Bevarandestatusen anses "gynnsam" när:

- uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, och
- artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och
- det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer skall bibehållas på lång sikt.

Kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Förekomstform	Bevarandestatus	
				Fullgod	Icke fullgod
A075	Havsörn - ♦	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Förekommer		X
A081	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	Förekommer som rastande, Häckande under maj-augusti, 0-1 par		X
A082	Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	Rastande/övervintrande under september-april	X	
A103	Pilgrimsfalk ♦	<i>Falco peregrinus</i>	Förekommer		X
A132	Skärfläcka	<i>Recurvirostra avocetta</i>	Häckande under april-juli, 10-50 par	X	
A140	Ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	Rastande under augusti-november	X	
A151	Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	Rastande under vår-höst, (april-oktober)	X	
A157	Myrspov	<i>Limosa lapponica</i>	Rastande under vår-höst, (maj, juli-augusti)	X	
A166	Grönbena	<i>Tringa glareola</i>	Rastande under vår-höst, (maj-september)	X	
A190	Skräntärna - ♦	<i>Hydroprogne caspia</i>	Rastande under sensommaren		X
A191	Kentsk tärna	<i>Sterna sandvicensis</i>	Rastande under vår-höst (april-september)		X
A193	Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	Häckande under maj-juli, 5-20 par		X
A194	Silvertärna	<i>Sterna paradisaea</i>	Rastande (maj, augusti), Häckande under maj-juli, 0-3 par	X	
A195	Småtärna	<i>Sterna albifrons</i>	Häckande under maj-juli, 5-10 par		X
Övriga fågelarter som utgjort grund för Natura 2000-utpekandet					
A036	Knölsvan	<i>Cygnus olor</i>	Rastande, året runt	X	
A063	Ejder - ♦	<i>Somateria mollissima</i>	Året runt, reproducerande (uppväxtområde)		X
♦ Arten är ännu inte beslutad av regeringen					

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de fågelarter som omfattas av EU:s Fågeldirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de arter som utgjort grund för utpekandet av området och genom detta bidra till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för desamma på biogeografisk nivå. "

Prioriterade bevarandevärden: Syftet med Natura 2000-området Lundåkrabukten är att skydda och vårda dess land- och vattenmiljöer som bl a gör området till en viktig rast-, övervintring-, uppväxt- och häckningslokal för fåglar. Sjöfågel prioriteras särskilt, liksom vadarfåglar vilka är knutna till hävdgynnade marker för sin häckning. På land prioriteras arter knutna till hävdade strandängsmiljöer och våtmarksområden jämfört med de som gynnas av områden med t ex högvuxna örter, bladvass, buskar eller träd.

Motivering: Lundåkrabukten är en av Öresunds värdekärnor för fågellivet och ett viktigt våtmarksområde längs Sveriges västra kust för de utpekade arterna. Det grunda havsområdet är av särskild betydelse som övervintringsområde för sjöfågel. Tillsammans med strandmarkerna, som kontinuerligt betats sedan urminnes tid, och revlarna är havsområdet viktigt för häckande, rastande tärnor och vadarfåglar. De grunda bottenarna, Saxåns estuarie, lagunerna, revlarna och betade strandmarkerna utgör värdefulla födosöks- och livsmiljöer. Området ingår i den internationella våtmarkskonventionen RAMSAR.

Gemensamma bevarandemål

Nedan redovisas de bevarandemål som är gemensamma för samtliga förekommande fågelarter. För vissa arter finns även mer specifika bevarandemål och de redovisas för varje art under rubriken "Arter enligt fågeldirektivet".

Förekommande fågelarter ska finnas i livskraftiga bestånd och livsmiljön för respektive fågelart ska bibehållas eller öka i området. Brun kärrhök, som är knuten till vassområden, ska emellertid inte gynnas utan istället prioriteras fågelarter som behöver väl hävdade strandområden, samt kust- och sjöfåglar².

Lundåkrabukten ska utgöra ett bra övervintrings-, rastnings- och häckningsområde för de utpekade arterna, andra fågeldirektivsarter, rödlistade arter eller andra fågelarter.

---

² Hävdade strandängar är en naturtyp upptagen i Art- och habitatdirektivet. Arealen för naturtypen har minskat i takt med förändringar i jordbruket. Detta har bl a gjort att arter knutna till habitatet också minskat, t ex flera arter vadarfåglar. Åtgärder för dessa ska därför prioriteras på bekostnad av arter vars habitat är rikligt förekommande på andra platser.

Havsområdets vatten ska ha minst god status³ och ett rikt biologiskt liv, där abundansen av växter, insekter, fisk och bottendjur bevaras eller ökas, och erbjuder god födotillgång åt fåglarna.

Områdets strandängar ska hävdas, företrädesvis genom bete, för att tillgodose fåglarnas behov av skydd, rastplats, födosök och häckning. Träd och buskar får inte förkomma i sådan utsträckning att de påverkar prioriterade bevarandevärden negativt. Arealen lämpliga häckningsmiljöer för vadarfåglar ska öka, genom restaurering, på bekostnad av ohävdade områden med högvuxna örter, bladvass, buskar eller träd. Områdets revlar ska, i den mån de inte naturligt översvämmas, utgöra goda miljöer för häckning, rastning och födosök.

Mänskliga aktiviteter, verksamheter och vistelser ska inte inverka negativt på förekommande fågelarters populationer eller deras livsmiljöer.

Påverkan från rovdjur/boröväre ska inte vara sådan att den långsiktigt hotar förekommande prioriterade fågelarters bevarandestatus.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Gemensamma hot mot Natura 2000-arterna

Nedan listas exempel på reella eller potentiella hot mot områdets bevarandevärden. Både sådana verksamheter eller åtgärder som typiskt sett kan förväntas påverka området och mer generellt formulerade hot utgående från vad som kan motverka bevarandemålen redovisas. Hoten som anges här påverkar alla eller de flesta av områdets arter. För vissa arter finns även mer specifika hot och de redovisas för varje art under rubriken "Arter enligt fågeldirektivet".

De största riskerna för områdets Natura 2000-fågelarter är:

- exploatering av häcknings-, vilo- eller födosöksområden genom att ta mark eller vatten - dvs habitat- i anspråk för anläggningar, byggnader eller mänskliga aktiviteter inklusive friluftsliv både i och i närheten av Natura 2000-området. Mänskliga aktiviteter (rörelse, ljud, ljus) kan också vara störande eller skrämmande och därmed göra att fåglar varken nyttjar området där aktiviteten sker eller ett påverkansområde runt omkring detta. Anläggande av vindkraftverk är ett exempel på en verksamhet som kan ta ett stort område i anspråk för själva aggregaten, som innebär mycket aktivitet i form av båttrafik vid både anläggande och drift, och som kan medföra ett stort avskräckande påverkansområde både vid anläggande och drift.

---

³ Vattenkvaliteten ska enligt Vattendirektivet ha god ekologisk och kemisk status. Enligt Havsmiljödirektivet är kravet att kvaliteten ska vara av god miljöstatus. Direktiven överlappar från strandlinjen till en sjömil utanför baslinjen.

- ändringar i hydrologin, t ex regleringar av vattendrag, utdikningar, eller uppodling av marker är negativt för många arter. Vissa arter lägger sina bon även på åkermark och det finns stor risk att dessa förstörs under vårbruket.
- dålig vattenkvalitet, övergödning, syrefria bottnar eller annan skada som gör att födan minskar, både i estuarier, eller habitat växer igen och förloras. Övergödning, grumling och ett minskat siktdjup kan även göra att fåglar får svårare att leta eller fånga föda.
- klimatförändringar med stigande havsnivåer och ändrade temperaturer kan påverka områdets fågelarter på olika sätt. Stigande havsnivåer riskerar att minska möjligheterna till häckning för många arter genom att lämpliga habitat översvämmas eller helt förstörs. Ändrade temperaturer kan påverka tillgången till föda och dess kvalitet.
- olja och andra miljögifter som påverkar fåglar direkt genom förgiftning eller annan skada, eller indirekt genom påverkan på deras föda, t ex fisk och bottenfauna. Även ämnen som används för att bekämpa olja, sk dispergeringsämnen, kan skada havsmiljön.
- försämrade eller upphörd hävd av områdets betes- och slåttermarker gör att många fågelarter får minskad tillgång på lämpliga häcknings – eller födosöksområden. Kravet på stora sammanhängande hävdade områden gör t ex att flera vadarfågelarter missgynnas av dålig eller upphörd hävd.
- överbetning så att det inte finns lämpliga boplatser och skydd.
- för tidigt betessläpp eller slåtter kan påverka häckning negativt genom att bon (inklusive ägg eller ungar förstörs) eller att vegetationen blir så nerbetad att det inte finns lämpliga, skyddade tuvor att ha bon i. Nötkreatur är särskilt lämpliga som betesdjur i häckningsområden. Deras sätt att beta ger en struktur på vegetationen som gör det lättare för fåglar att gömma bon. Nötkreatur rör sig heller inte lika mycket som andra djurslag och tenderar därför inte att skada så många bon.
- rovdjurs (räv, mink, kråkfåglar, brun kärrhök, tornfalk m fl) predation på ägg och ungar. Rastande och häckande fåglar kan även skrämmas bort om ett rovdjur – t ex lösspringande hund - befinner sig i området.
- buskar, träd och andra uppstickande föremål i närheten av häckningslokaler kan utgöra utsiktsplatser för rovdjur (kråkor t ex).
- jakt på populationer som är vikande, eller jakt i eller i närheten av vilo- och födosöksområden som utförs i sådan omfattning att den har skadlig påverkan på fåglars möjlighet att nyttja ett område.
- fiske som genom ett för stort uttag påverkar mängden av eller kvaliteten på föda negativt. Fåglar kan också fastna och drunkna som bifångst i olika former av fiskeredskap, främst i fisket med bottensatta garn där risken att fastna bl a ökar med ökad maskstorlek.
- att fastna och drunkna i förlorade fiskeredskap, habitatförstörelse av ilandflutet skräp, att skadas genom att äta makro- eller mikrokräp istället för naturlig föda och därmed hindras i tillväxten eller skadas genom påverkan på krävan eller andra organ vilket kan leda till att djuret dör.

- kunskapsbrist om utpekade och andra fågelarters förekomst, krav på livsmiljöer och dessa skötselbehov.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27 - 29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av fågeldirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning eventuellt fås, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen eller den som förvaltar området.

Markägare kan eventuellt få rätt till ersättning om tillstånd inte kan ges och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten. Ersättning ges dock inte i alla fall t.ex. inte om man blivit nekad att uppföra byggnationer inom Natura 2000-områden. Om skog ska ersättas vill Naturvårdsverket att all skog inom Natura 2000-området ersätts samtidigt så att inte Natura 2000-området har ersatts i vissa delar och inte i andra. Miljöersättning inom betesmarker anses också vara en form av ersättning.

I enlighet med miljöbalkens bestämmelser ersätts inte fiske på allmänt vatten om tillstånd inte kan ges. Fiskerilagstiftningen innehåller inte några bestämmelser om ersättningar för inskränkningar i fiske vare sig på allmänt eller enskilt vatten.

Bevarandeåtgärderna består av nuvarande och eventuella planerade skydd, restaureringsåtgärder, som vanligtvis är större engångsåtgärder, och löpande skötsel, som inte är engångsåtgärder och som behöver göras löpande. De flesta av bevarandeåtgärderna nedan är

inarbetade i det som gäller för naturreservatet Lundåkrabukten genom föreskrifter eller skötsel. Andra, måste göras i särskild ordning, t ex reglering av fiske och restaurering av bottnar.

Skydd och reglering

Förutom en smal remsa i söder ingår Natura 2000-området samt ett större angränsande område i havet i det nyligen beslutade naturreservatet Lundåkrabukten. Naturreservatet har dock överklagats, men de beslutade ordningsföreskrifterna gäller ändå. När detta naturreservat vunnit laga kraft kommer äldre områdesskydd som naturminnet vid Saxåns mynning och naturreservatet Järvallens havsdel att upphöra och istället inkluderas i det nya naturreservatet. I naturreservatet tillvaratas marina bevarandevärden, med särskilda föreskrifter för detta liksom en skötselplan. Det finns ett behov av att reglera fiske för att bättre ta tillvara områdets bevarandevärden och dessa regleringar kommer sannolikt att göras i fiskerilagstiftningen.

Strandskyddsbestämmelser gäller 300 m ut i havet från land, men också på angränsande strandmark.

I Öresund är fisket gemensamt för svenska och danska fiskare d v s svenska fiskare får fiska på danskt vatten och danska på svenskt. Undantaget är dock i viss mån fisket innanför ett djup av sju meter. Inom detta område får det andra landets fiskare endast bedriva sillfiske med nät och, under månaderna juli t o m oktober, även krokfiske. Utanför sjumetersgränsen är allt trål- och vadfiske förbjudet inom ett område som i norr begränsas av en linje mellan Elleskilde Hage och Lerberget och i söder begränsas av en linje mellan Stevns fyr och Falsterbo fyr. Delar av området är befintliga fiskefredningsområden:

- Saxåns fredningsområde där allt fiske är förbjudet fr o m 15 september t o m 30 april,
- Lundåkrabuktens fredningsområde: allt fiske är förbjudet med undantag av handredskap om fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt samt fiske med ålryssjor.

Länsstyrelsen har skickat ett förslag om ändrade fiskeregler till Havs- och vattenmyndigheten för vidare handläggning. Förslaget går ut på att bättre tillgodose bevarandevärdena gällande särskilt övervintrande sjöfågel och hotade arter.

Prioriterade bevarandeåtgärder

- Förstärka områdets skydd genom att naturreservatsbildningen vinner laga kraft och genom detta införs bl a förbud mot olika former av exploatering samt begränsningar av jakt. Ordningsföreskrifter som reglerar samt t ex kite- och vindsurfning, hastighet för sjötrafik och beträdning gäller trots att beslutet överklagats. Det kan dock finnas behov att utföra särskilda åtgärder mot s k borövande arter eller rovdjur.

- Reglera fiske genom tillämplig fiskerilagstiftning för att minska risken för betydande påverkan på skyddsvärdena genom bifångster av sjöfågel.
- Lokalisering och uppsamling av förlorade fiskeredskap, samt uppsamling och bortförsl av ilandflutet skräp.
- Fortsatt skötsel av strandmarker genom beteshävd, där nötkreatur är att föredra, och restaurering av strandmarker där beteshävden upphört eller av andra anledningar vuxit igen.

Restaureringsåtgärder

- Restaurera ingående strandmarker som är ohävdade, och därefter införa företrädesvis betesdrift, så att naturtyper kan utvecklas som förstärker naturvärdena och funktionen i Natura 2000-området genom ekologiskt samspel och genom att många naturvärden är beroende av både land- och havsmiljöerna.
- Bottnar som är påverkade av täkt eller bärgningsarbeten bör restaureras för att undvika ansamling av organiskt material som orsakar syrefria bottnar och skadar organismer och därmed leder till habitat- och födoförlust för fåglar.

Löpande skötsel

Landdelen av området bör skötas genom i första hand betesdrift i så stora arealer och fållor som möjligt. För att gynna markhäckande fåglar är det bra med ett så sent betessläpp som möjligt, helst inte innan 1 juni men gärna senare. Ett mosaikartat utseende på vegetationsstrukturen bör eftersträvas. Det är viktigt att det inte blir för hårt betat utan att markhäckande fåglar har möjlighet att gömma sina bon i tuvor, men det är också viktigt att betetrycket inte är för svagt eftersom då kan fåglarna inte nyttja området. Bete bör i första hand ske med nötkreatur. Sambete mellan nötkreatur och hästar är också positivt. Träd och buskar bör inte finnas i häckningsområden, inte heller andra uppstickande höga föremål eftersom dessa kan användas som utkiksposter av borövande fåglar och även ha en avhållande verkan på de markhäckande fåglarnas vilja att använda ett område för häckning.

Skulle det inte vara möjligt med betesdrift bör området skötas genom slåtter och helst bör detta göras tidigast 16 juli då de flesta markhäckande fåglarna fått ut sina ungar ur bona. Avslagen vegetation bör bortföras. Naturvårdsbränning kan vara aktuellt i vissa områden, men främst som möjlig restaureringsåtgärd.

Om trycket från borövare eller rovdjur är för högt och hotar prioriterade fågelarter bör särskilda jaktinsatser göras.

Området bör vid behov städas på ilandflutet skräp. Det är viktigt att undvika att detta görs under häckningssäsongen.

Skötsel av havsdelen som fågelmiljö består i första hand av att se till att de restriktionsområden som införs, i det planerade naturreservatet, till skydd för fågellivet också är utmärkta i fält.

Förlorade fiskeredskap, såsom spökgarn, bör regelbundet lokaliseras och insamlas.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Övrigt

Natura 2000-området bör utökas i havet, särskilt västerut i den norra halvan av bukten, för att bättre innefatta viktiga övervintringsområden för sjöfågel.

Det vore positivt om områden som angränsar till Natura 2000-området kunde, där det är möjligt, övergå till betade strandmarker och därmed erbjuda en större areal av möjlig fågelbiotop.

Arter enligt fågeldirektivet

Nedan anges även om det i området finns något specifikt bevarandemål för eller hot mot en art eller om en art kräver en särskild bevarandeåtgärd. I övrigt se under rubrikerna ovan som redovisar hot och bevarandemål som är gemensamma för arterna. Uppgifter om rödlistning är hämtade från Artdatabankens bedömning år 2015.

Havsörn, *Haliaeetus albicilla* - A075

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Havsörn kan regelbundet ses födosöka i området. Den är en mångsidig jägare och födans sammansättning varierar under olika årstider med tillgängligheten hos olika bytesdjur. Havsörnens diet består av fågel, fisk, däggdjur och den äter även kadaver.

Artspecifika bevarandemål

Arten ska förekomma och kunna hitta föda.

Artspecifika hot

Ackumulering av miljögifter är ett fortsatt hot för arten som är en toppredator.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Blå kärrhök, *Circus cyaneus* - A082

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Blå kärrhök rastar och övervintrar i området. Den förekommer främst under höst och vinter (september-april) längs Lundåkrabukten. Häckar gör arten numera enbart i norra Sverige. Den jagar fåglar och smågnagare i öppen terräng som öppna fuktängar eller i vassområden. Den sydsvenska populationen drabbades hårt av kvicksilverkatastrofen under 1960-talet. Förutsatt att födotillgången är god kan dock arten häcka framgångsrikt i öppen mark av sinsemellan mycket olika karaktär. Boet byggs alltid på marken i lågvuxen, tät vegetation t ex i kärr, på hedar eller t o m i sädesfält. Övernattar vintertid i vassruggar. Arten är rödlistad som nära hotad (NT).

Artspecifika bevarandemål

-

Artspecifika hot

-

Artspecifika bevarandeåtgärder

Arten har delvis andra krav på livsmiljö än de arter som prioriteras i detta Natura 2000-område. Inga särskilda åtgärder bedöms därför kunna utföras för den. Ny kunskap kan göra att särskilda åtgärder behövs utföras.

Brun kärrhök, *Circus aeruginosus* – A081

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brun kärrhök häckar sällsynt i området under maj-augusti. Den förekommer även som rastfågel. Den är starkt knuten till vassrika eutrofa vattenområden och behöver en rik tillgång på vass för att bygga sitt bo i. Brun kärrhök jagar fågelungar, smågnagare och ibland även fisk och ägg. Jaktutflykter över åker- och ängsmark kan utsträckas åtskilliga kilometer från boplatsen. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska finnas i området men den har ett krav på häckningsmiljö som inte är förenligt med andra prioriterade arter. Arten ska främst kunna använda området för födosök.

Artspecifika hot

Ur en nationell synvinkel finns inget direkt hot mot beståndet. Minskad tillgång på bladvass kan försämra artens möjligheter att hitta bra boplatser.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Arten har delvis andra krav på livsmiljö än de arter som prioriteras i detta Natura 2000-område. Inga särskilda åtgärder bedöms därför kunna utföras för den. Ny kunskap kan göra att särskilda åtgärder behövs utföras.

Pilgrimsfalk, *Falco peregrinus* -A103

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Pilgrimsfalk födosöker regelbundet i området. Pilgrimsfalken lever nästan uteslutande av fåglar som den slår i luften. Bytesarter kan vara allt från fiskmås, ringduva till stare och andra mindre arter. Honan, som är större, kan därmed fånga större bytesdjur än hannen. Pilgrimsfalken kan flyga flera mil från boet under häckning för att leta föda.

Artspecifika bevarandemål

Arten ska förekomma och kunna hitta föda.

Artspecifika hot

Ackumulering av miljögifter är ett fortsatt hot för arten som är en toppredator. DDT har börjat användas igen för att få bukt med malaria och kan återigen utgöra ett hot för arten som är en flyttfågel, även om vissa individer stannar i södra Sverige. Falkenering är tillåtet på kontinenten och då en avel för detta sker och olika falkarter hybridiserar finns det en risk för främmande gener i den naturliga populationen.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Brushane, *Philomachus pugnax* -A151

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brushanen häckar i Sverige i två helt olika typer av miljöer, med olika ekologiska krav och populationsutveckling. Det sydliga beståndet kräver tillgång på lämpliga häckningsmiljöer i

form av hävdade strandängar. I bra häckningsmiljöer finns en mosaik av gräs- och starrmarker, öppna dy- och jordtytor och grunda vattensamlingar. Hanarna lockar till sig honor, ”spelar”, på en gemensam plats, företrädesvis på låga upphöjningar i terrängen. Arten har ett relativt stort arealkrav. Som rastlokaler utnyttjas öppna områden med grunt vatten och sandiga eller gytjiga bottnar, men även översvämmade åker- eller betesmarker.

Brushane rastar i området under vår och höst (april-oktober). Brushanen har troligen häckat tidigare i området. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att öka arealen möjliga häckningsmiljöer, genom restaurering, för att försöka få tillbaka arten som häckande.

Artspecifika hot

Upphörd hävd, markavvattning, invallning av fuktiga strandängsmiljöer, samt fragmentering av häckningsmiljöer eftersom arten har ett relativt stort arealkrav på sammanhängande områden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Restaurering i form av borttagande av vass och utökat bete för att erbjuda arten de större arealer av lämpliga häckningsmiljöer som den behöver.

Skräntärna, *Hydroprogne caspia* -A190

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skräntärna häckar, främst i kolonier, på sten och sandöar i havsbandet. Den är en flyttfågel som under sensommarn, på sin väg till Medelhavsområdet och tropiska Västafrika, rastar i Lundåkrabukten. Arten är en fiskätare och störtdyker från 10-15 m höjd för att fånga t ex sill.

Artspecifika hot

Mink i häckningsområden är ett bekymmer. Ungarna har på flera håll drabbats av en okänd sjukdom med hög dödlighet. Miljögifter är ett bekymmer, särskilt i övervintringsområden. På sin väg till dessa områden förekommer även skydds jakt på arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skulle arten häcka i området är det viktigt att begränsa friluftslivet och att vidta åtgärder mot borövre.

Fisktärna, *Sterna hirundo* - A193

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan behöver tillgång på fiskrika grunda kustområden samt störningsfria häckningsplatser. Under häckningen födosöker fisktärnorna inom ett område i storleksordningen 1-5 km².

För att större kolonier ska kunna etableras krävs rovdjursfria områden; framför allt mink och räv bör hindras på häckningsplatserna.

Fisktärna häckar i området under maj-juli. Under senare år har antalet häckande fisktärnor minskat i Skåne, men den största skånska fisktärnekolonin av 22 par fanns på en sandrevel i Lundåkrabukten år 2003. Den tidiga badsäsongen samma år bidrog emellertid till att många bon förstördes. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten häckar regelbundet i området.

Artspecifika hot

Båttrafik och friluftsliv kan medföra störningar under häckning. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Rovdjur, som t ex mink, kan leda till att kolonier försvinner. Etablering av vindkraftverk eller andra anläggningar kan vara ett hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

I häckningsmiljöerna bör mänskliga aktiviteter begränsas, t ex genom införande av beträdnadsförbud, ridning, kite- och vindsurfning.

Grönbenan, *Tringa glareola* - A166

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Grönbenan är en vanlig rastare i området under hösten, framförallt i juli och augusti. Den är fåtalig men regelbunden även under vårsträcket. Under flyttningen söker den sig bl a till öppna kusttrakter. Lämpliga häckningsmiljöer utgörs av sankta stränder samt fuktiga gräs- eller starrbevuxna myrar. Arten kräver tillgång på öppet vatten och dyiga stränder. De högsta tätheterna hittar man i stora sammanhängande våtmarkspartier, men arten är ovanlig som häckande i Skåne. Sedan mitten av 1980-talet har grönbenan gått kraftigt tillbaka i södra Sverige troligen på grund av utebliven hävd. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

-

Artspecifika hot

Utebliven hävd.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Kentsk tärna, *Sterna sandivicensis* - A191

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kentsk tärna rastar i området under april-september. Under sensommar och höst ses den födosöka i Lundåkrabukten. Den häckar enbart i havsmiljö med grunda bottnar där det finns god tillgång på fisk. Störningsfria häckningsplatser, främst på mindre öar, men även på större sandrevlar och liknande mera kustnära miljöer, behövs också för att arten skall häcka. Den väljer ofta boplats tillsammans med skrattnås. Den kentska tärnan har under de senaste åren visat kraftigt vikande bestånd längs de svenska kusterna. Arten är rödlistad som sårbar.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att den fortsätter förekomma som rastande men det ska finnas förutsättningar för arten att häcka.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv (inklusive sportfiske). Arten är mycket känslig och det finns exempel på att ett enda besök under häckningstid gjort att fåglarna övergett kolonin. Förekomst av mink eller andra rovdjur kan också göra att kolonier försvinner.

Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Etablering av vindkraftverk.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Etablering av t ex vindkraftverk vid kända kolonier kan vara ett hot.

Ljungpipare, *Pluvialis apricaria* - A140

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ljungpipare rastar regelbundet i området under augusti-november. Vid lågvatten samlas stora flockar vid Saxåns mynning. Arten kräver stora, sammanhängande öppna områden för sin häckning. Mycket tyder på att ljungpiparen är utgången som häckfågel i Skåne. Under övervintringen uppehåller sig arten i öppna jordbruksområden. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att den fortsätter förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Igenväxning av öppna områden, dikning, fragmentering av öppna marker.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Myrspov, *Limosa lapponica* - A157

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Myrspov häckar i arktiska lågfjällområden. Under rastningen vår och höst söker den sig till kuster med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation. Den ses i norra Lundåkrabukten vid lågvatten från mars till maj och åter under juli till september. Några hundra exemplar har setts vid flera tillfällen, som mest ca 550 ex. Enstaka fåglar har även övervintrat i bukten. Arten är rödlistad som sårbar.

Artspecifika bevarandemål

Arten ska förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Myrspov är mest känslig under häckning, och eftersom den huvudsakligen bara rastar i Lundåkrabukten finns inget direkt hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Silvertärna, *Sterna paradiseaea* – A194

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Silvertärna häckar sällsynt i den södra delen av området under maj-juli. Arten kräver tillgång på fiskrika, grunda kustområden samt till störningsfria häckningsplatser. De par som häckar i södra Lundåkrabukten fiskar ofta utanför Saxåns mynning. Tre par häckade på Lundåkrabuktens sandrevlar 2003. Den tidiga badsäsongen samma år bidrog emellertid till att många bon förstördes. Silvertärna förekommer även som rastfågel. Huvudsakligen under april-maj. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska förekomma både som häckande och rastande.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Etablering av vindkraftverk.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Etablering av t ex vindkraftverk vid kända kolonier kan vara ett hot.

Skärfläcka, *Recurvirostra avosetta* - A132

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skärfläcka häckar i området under april-juli, främst vid Saxåns mynning. Arten kräver häckningsplatser i form av stora områden med grunt vatten och sandiga eller gyttjiga bottnar längs flacka kuster. Arten kräver relativt stora områden och de bästa lokalerna ska omgärdas av öppna välhävade strandängar. Boet läggs mycket nära vattenlinjen, t ex på låglänta strandängar, i tångvallar eller på revlar. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska fortsätta förekomma som årligen häckande.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv. Störningar har resulterat i att många häckningar misslyckats. Upprepade störningar kan orsaka att hela kolonier överges. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Till exempel på strandängarna längs norra delen av Lundåkrabukten. Där är det viktigt både att befintlig beteshävd fortsätter men även att ohävdade ytor restaureras. Strandnära vattensamlingar ska bibehållas och området kring dem betas. Beträdnadsförbud och/eller andra begränsningar av friluftslivet bör råda under häckningstid. Öppna leder/stigar bör ej passera närmare än 500 m från häckningslokalen.

Småtärna, *Sterna albifrons* - A195

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärna häckar sällsynt under maj-juli i den södra delen och vid Saxåns mynning. Den behöver föda i form av småfisk och större kräftdjur. Arten är strikt bunden till långgrunda strandområden och jagar i regel patrullerande utanför strandlinjen. Den häckar på kala sandstränder och låga sandrevlar. År 2003 häckade 15 par på Lundåkrabuktens sandrevlar. Den tidiga badsäsongen samma år bidrog emellertid till att många bon förstördes. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska fortsätta förekomma som årligen häckande.

Artspecifika hot

Störning i form av badturism, sportfiske och annat rörligt friluftsliv har gjort att fåglarna tvingas till att häcka på låga avsides belägna sandrevlar som överspolas vid blåst och därmed misslyckas häckningen. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Anläggning av nya häckningslokaler i form av konstgjorda öar och revlar kan vara aktuellt att pröva lokalt. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång.

Knölsvan, *Cygnos olor* - A036

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Knölsvan rastar i området året runt och stora flockar ruggar under sommaren. Den häckar vid näringsrika sjöar och dammar inåt landet (utanför Natura 2000-området), men när isen börjar

lägga sig flyttar den till skyddade vikar längs kusten, såsom Lundåkrabukten. Knölsvanen äter vattenväxter, främst nate och alger, som den ”betar” från sjöbotten. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska fortsätta förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Knölsvan är mest känslig under ruggningen i juli-augusti. Till skillnad från t ex andfåglar kan den inte alls flyga under ruggningen. Denna begränsning i förflyttningsförmåga gör den särskilt utsatt för t ex oljeutsläpp och andra föroreningar, samt störningar från friluftslivet såsom snabba vattensporter.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Ejder, *Somateria mollissima* - A063

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ejden är extremt kustbunden och häckar längs alla kuster. Den föredrar öar men häckar även på halvöar och havsstrandängar. Ejden undviker att häcka om det finns fyrfota rovdjur. I Öresund sker en stor del av häckningen på Saltholm. Efter 25-28 dygn kläcks äggen. Redan som mycket unga simmar honan med ungarna över till bl a Lundåkrabukten där ungarna växer upp. Efter ca 70 dygn är ungarna flygga.

Merparten av de svenska ejdrarna övervintrar i danska farvatten. Ett något mindre antal övervintrar bl a i södra Östersjön och på den svenska västkusten. Tidig vår, framförallt under en koncentrerad period i början av april, flyttar ejdrarna till sina häckningsområden. Parningar sker från slutet av februari till början av maj.

Ejderns föda består huvudsakligen av musslor, framförallt blåmusslor, men även kräftdjur, taggdjur och enstaka fiskar fångas. Små ungar lever av kräftdjur, små mollusker och insekter. Ejden kan dyka ner till 20 m djup för att leta föda. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att ejden ska fortsätta förekomma som övervintrande, den ska fortsätta nyttja området för uppväxt och området ska utgöra en lämplig häckningsmiljö.

Artspecifika hot

Stark predation från bl a mink och räv har lett till ökad dödlighet hos ruvande honor och därmed en skev könkvot och försämrat häckningsresultat genom bopredation. En annat möjligt hot är försämrad tillgång och/eller kvalitet på blåmusslor vilket i sin tur leder till en försämrad kondition hos t ex

ejderhonorna och gör att det inte häckar varje år. Brist på vitamin B1 (tiamin) hos ejder men även andra kustfåglar är känt från studier i Stockholms skärgård och bristen yttrar sig bl a i neurotoxisk överdödlighet och reproduktionsstörningar. Fiske, miljögifter och habitatförstörelse är exempel på hot med stor potentiell påverkan. Förekomst av andra arter liksom mänsklig störning kan också ha viss negativ effekt.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Räv, mink och andra potentiella borövare bör hållas efter. Eventuell jakt på arten bör begränsas till hanarna. Fisket bör begränsas så att risk för bifångst inte når en skadlig nivå och musselbankarna i och i närheten av Natura 2000-området bör skyddas från verksamheter som kan skada dem.

Referenser

Artfakta, ArtDatabanken, <http://artfakta.artdatabanken.se/> . Besökt vintern 2017.

Häckfågelinventering på Flygeltofta ängar – Saxåns mynning 1990. Paul Eric Jönsson & Pauli Kananen.

Saxåns mynning och Flygeltofta ängar – en fågelinventering. Ekologgruppen, oktober 2002, på uppdrag av Landskrona kommun.

Naturvårdsverkets vägledning för de svenska fåglarna i Fågeldirektivet:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Natura-2000/Natura-2000-Faglar/>

Green, Martin. Biologiska Institutionen, Lunds Universitet, muntliga uppgifter.

Green, M., Haas, F. och Nilsson, L. 2017. Yttrande om naturvärden gällande sjöfågel och säl i norra Lundåkrabukten, Öresund – särskilt Skabbarevet och Valagrundet. Biologiska Institutionen, Lunds universitet.

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

Planförfattare: Agnes Jansson

Senast reviderad 2017-12-03 av Eva Ohlsson

Bevarandeplanen för Lundåkrabukten

Natura 2000-området Lundåkrabukten i Landskrona och Kävlinge kommun har som syfte att bevara ett område som är värdefullt för häckande, rastande och övervintrande sjö- och kustfåglar inklusive vadarfåglar.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas fåglar i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de tre kriterierna populationsutveckling och utbredningsområde för fågelarterna samt deras livsmiljöer. Bevarandeplanen innehåller också beskrivning av området, beskrivningar av alla utpekade fågelarter, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus, vad som kan påverka Natura 2000-området negativt samt vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000- området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane